

JA SOM CESTA, PRAVDA A ŽIVOT (5. veľkonočná nedeľa)

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Nech sa vám srdce nevzrušuje! Veríte v Boha, verte aj vo mňa. V dome môjho Otca je mnoho príbytkov. Keby to tak nebolo, bol by som vám povedal, že vám idem pripraviť miesto?! Keď odidem a pripravím vám miesto, zasa prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja. A cestu, kam idem, poznáte.“ Tomáš mu povedal: „Pane, nevieme, kam ideš. Akože môžeme poznať cestu?!“ Ježiš mu odpovedal: „Ja som cesta, pravda a život. Nik nepríde k Otcovi, iba cezo mňa. Ak poznáte mňa, budete poznať aj môjho Otca. Už teraz ho poznáte a videli ste ho.“ Filip sa ozval: „Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí.“ Ježiš mu vravel: „Filip, toľký čas som s vami a nepoznáš ma?! Kto vidí mňa, vidí Otca. Ako môžeš hovoriť: ‚Ukáž nám Otca?!‘ Neveríš, že ja som v Otcovi a Otec vo mne? Slová, ktoré vám hovorím, nehovorím sám zo seba, ale Otec, ktorý ostáva vo mne, koná svoje skutky. Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec vo mne. Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte! Veru, veru, hovorím vám: Aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi.“ (Jn 14, 1-12)

Serapion Sindonita bol egyptský pustovník, ktorý žil vo 4. storočí. Raz sa dopyčul, že v Ríme žije mníška v cele, z ktorej nikdy nevychádza. Vydal sa za ňou a cestou rozmýšľal, ako môže človek takto v uzavretí žiť. Keď ju navštívil, opýtal sa jej: „Čo tu robíš, keď stále sedíš?“ A ona na to: „Ja tu nesedím, som na ceste.“

Pre kresťanský život sa už od najstarších dôb používal výraz „cesta“. Pre starozákonného človeka bol „cestou“ Zákon, pre kresťana to je sám Ježiš, ktorý je naplnením Zákona. Uveriť v neho a nasledovať ho znamená kráčať jeho cestou, byť na ceste spolu s ním.

Tým, že slová „Ja som cesta, pravda a život“ zaznievajú pri Poslednej večeri, patria medzi najparadoxnejšie v Jánovom evanjeliu. Ježiš o sebe hovorí, že je *Cesta*, a pritom z pohľadu učeníkov sa jeho cesta končí neúspechom. Hovorí o sebe, že je *Pravda*, a sám sa stane obeťou lži a krivých výpovedí. Hovorí, že je *Život*, a pritom o niekoľko hodín umrie.

„Pane, ukáž nám Otca a to nám postačí,“ ozýva sa spomedzi apoštolov Filip. Jeho želanie odpovedá Mojžišovmu: „Ukáž mi svoju slávu!“ (Ex 33, 18). V človeku vždy bola túžba vidieť Boha: „Pane, ja hľadám tvoju tvár“ (Ž 27, 8), „Po Bohu žízni moja duša, po Bohu živom; kedyže už prídem k nemu a uzriem Božiu tvár?“ (Ž 42, 3) Zároveň je však Filipova túžba príliš ľudská. Tak ako aj naša. Chce mať Boha jasného, ohraničeného, predvídateľného. Chce ho zaradiť do radu známych tvárí, postáv. Ježiš mu hovorí: „Kto vidí mňa, vidí Otca.“ Evanjelista Ján o tomto hovorí už v Prológu na začiatku evanjelia: „Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodný Boh, ktorý je v lone Otca, ten o ňom priniesol zvesť.“ (Jn 1, 18)

Rovnako náročné je rozumieť Ježišovmu výroku „Kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie“. Zvádza nás k fundamentalistickému či megalomanskému ponímaniu. Ján v čase písania evanjelia mal dôvod takto formulovať Ježišov výrok, lebo Cirkev zažívala veľký rozmach vďaka misijnému pôsobeniu apoštolov a ich nasledovníkov. A svätý Augustín zdôrazňuje, že práve úspechy Cirkvi pri šírení evanjelia sú tie väčšie skutky, ktoré má Ježiš na mysli. Vysvetľuje, že keď Ježiš chodil s apoštolmi, uverila v neho iba hŕstka ľudí. Ale vďaka apoštolom, ktorí boli rozposlaní na

všetky svetové strany, uverili v Krista celé národy. A ďalej svätý Augustín pokračuje: „Alebo si vezmite bohatého mladíka, ktorému dal Pán radu, aby predal všetko a nasledoval ho. Mladík odišiel. Ale ak aj mladík nekonal podľa slov Ježiša, či tak neurobili neskôr mnohí, keď sa im Pán prihováral slovami Písma?“